

מסורת הש"ס

(א) [על סף: (ב) ונתחם
מריה ונתחש: (ג) ונתחם
ואתנה לא ידע כ"א מריה
ובתלמי: (ד) שנת קנב:
(ה) ופי' דשם הי' דרס רב
מחוס מעידי טוכים ע"י
דמוס ב"ב נב: ד"ב ר"א
ובתלמי מלמדיה העבד:
(ו) ונתחם ע"י ע"ש: (ז) ופי'
חסי' ב"ב נב: ד"ב ר"א כ"י
ביאר נטון על סוגיה דהאל:
(ח) ספחוס י' ב"ב נב:
טבריה פ"י מ"ה: (ט) ופי'
טבריה פ"י משנה ד' (י) ופי'
ובתלמי ח"י ל' מוג' ופתיח
ח"י ח"י ע"ל השולחן מותר
ואתנה כ"א כ"א שנת
מ"י: ר"ש ופי' כ"א כ"א
ס' טו.

הגרות הב"ה

(א) גמ' ההוא אשתיה:
ב"ב ע"ל ע"פ ר"י איתח
עובדא כ"א ההוא כ"א
ע"ש גמ' ר"ש ופי':
(ב) ופי' ד"ב ר"א ופי' ד"ב
וכ"י דר"י: דכ"א:
(ג) חסי' ד"ב ר"א ופי'
(ד) הקדמ' מ"י ע"ש ופי'
מ"י גמ' ר"ש ופי' כ"ל
ומתנה ופי' ד"ב ר"א ופי'
וכ"י ע"ל ע"ש ופי':
ובתלמי אמר לו הוי
מוג' ורשותה אי נמי
שאפילו על השולחן
טבריה ורבא מריה שבל
א' שותה מ"ייהו הפ"ד:

מוסף רש"י

אם נתפס עליו כנגב.
אם עבד טוכים ה"א הוא
ואם איתח שפתי ע"ש
ע"ל ואם ונתחלה ונתח
נתפס עליו כנגב שרי.
בשתי ופי' לא אפר אף
בבבא דר"א נגב ופי'
א"י: הנכנס לבקעה.
הביה שדות המפוסים ועל
ק"ב קטעה ופוסים (א).
בימות הגשמים הי'
קטעה רשות היעד
לנומאה מפני שכ"א נחמ'
הורע ופי' רשות לכל אדם
ליכנס לה וי"ל ספק
טומאה בשדות היעד
ספקו טמא (ב) בשדה
פלונית. לומר לאחת
השדות וידיען על לחי'
היא וכל שדה ופי'
מסוימת בתורה (ג).
במקום ה"ל. בנקעה ו.
(ד) ספק ביאה טהור.
ר"א לא חשיב ליה ספק
טומאה א"כ נכנס לשדה
אבל אינו יודע אם האהל
הוא אהל השמה הי' ליה
ספק ספקא (ה) הי'א
דמספקא ליה אם נכנס
באמה שדה. ואם תמלא
לומר נכנס ספק אם על
מקום ספקא אם לא
וספק ספקא הוא וטבור.
אבל הי'א דליכא אהל ספק
מגע דשפטי' ליה דנכנס
באמה שדה אהל ספקא ו'
אם נגב כקבר אם לא.
חל ספקא הוא ע"ה
(ש"ס ב"ב ע"ה).

השוכר את הפועל פרק חמישי עבודה זרה

עין משפט
גר מצוה

ע"א א מ"י פ"י מהל'
מחלות אסורות
הלה טו טושי"ע י"ד ס"י
קטב ספ"ק ד':
ב ב מ"י שם ה"ל לא סתמ
לא"ן קמח טושי"ע י"ד
ס"י קמח פ"ג:
א א מ"י שם ה"ל כ
סמג שם טושי"ע י"ד
ס"י קטב ספ"ק טו:
ב ב מ"י שם ה"ל
כג סמג שם טושי"ע
י"ד ס"י קמח ספ"ק ד'
א ופי' ה' ופי' קמח ספ"ק ד'
בבבא:
ב ב מ"י שם ה"ל ע'
סמג שם טושי"ע י"ד
ס"י קטב ספ"ק:
ב ב ד ח טושי"ע שם ספ"ק
טו:
ב ב ט מ"י פ"י מהל'
מחלות אסורות
הלה כג סמג לא"ן קמח
טושי"ע י"ד ס"י קמח ספ"ק
טו:
ב ב מ"י שם ה"ל טו
טושי"ע שם ספ"ק י"א:

תמוס מותר כדפרישית ללא חיישין כלל לכתחילה לעשות כזב
החומס או לחזור ולהסירו כדמשמע לפי הפשט ומ"מ נכון להחמיר
לכתחלה אך דיעבד אין להפסיד כיון דאיכא חומס אפי' בלא כזב
ומכירו כדפרישית ומיהו אין נכון אם אין אוחזו חומס אחד מלוחמות
כ"א ממגופות טיט כדפרישית דמגופת
טיט חשיבא חומס אחד או ודאי אינו
מותר בלא כזב או הכרה אלא אם כן
רצה השני שנשאלה לו היין קודם לכן
אם היין שהכלי נמנעו וזמנה הוא
הכיר את הכלי בטביעות עין ואפילו
אינו מכיר בחומס לפי שלא היה חמוס
באותה שעה דל"כ נהי ללא חיישין
ליופא מ"מ מנין לנו שהוא אוחז
חבית של יין ששלא לו חכירו שמא
החליפו העובד כוכבים חבית אחר
שהיה בו יין כמגופה טיט שגם
חביות יין העובד כוכבים טיט שמיס
שמגופים טיט כמו כן לר"ך שיהיה
נקמם לגמרי הנקב קטן שקרוין
ששפירא"ל נלע"ז כדקאמר תלמודא
משום שיכא אכל כשהוא חמוס
באותיות אין לחוש לכל זה דודאי
האומות לא עשאן כי אם ישראל
ומ"מ אין לסמוך על המגופה של טיט
אך נכון הדבר לסמוך פי חבית ולתת
עור הסמימה קטע במסמרות ולכתוב
אותיות חז"ן על העור וחז"ן על
דופני קרשי החבית שאם יגיבה עובד
כוכבים העור לא ידע ליישבו ככתחלה
ולתת משוק שקרוין בקמרות ולכתוב
העגולים במקום שמחוכרים אל דופני
החבית ולקובעו שם במקמרים מפני
הנעורת התחוכה שם סביב שוליו
שלא יוכל העובד כוכבים להוציא יין
דרך שם ולתוכן אחריו כן במקומן
הראשון וכן הכרות לחתוך ולקבוע
עליהם עור במקמרים או יקבועו
בסרים לכסות כל האשלים הנעורות
כסויגין זה פירש רבינו ברוך על
החתימה כפסק ומיהו נראה שכל זה
אינו כי אם לכתחלה אבל דיעבד
מ"מ חיישין דכ"ר רבינו יצחק בן יהודה
כפי בחתימה פי החבית לבד כיון דלא
חיישין לדברי שקרוין יצחק בן יהודה
כדפריש' לעיל דאף בהקרת הנעורת
ירא הוא פן יתקלקל החבית בכך ולא
יוכל לתקנו ככתחלה מיהו אין לאסור
גם זה דיעבד ומ"מ טוב להחמיר
כדכ"ר רבינו ברוך הואיל ונפק מפומיה
ועוד דפירש רבינו ברוך שצ"ק שישלח
כתב עם החומס או שיחזור (לראות)
ואפירש רש"ס בשם רש"י דכל מה שאינו
אוסרים בהודיעו שהפליג היינו דוקא
כשיש לחוש שמא עובד כוכבים נגב
יין ונתן מיס תחת החקרון או החליף
כגון במקום מעבר בני אדם אפילו
הס עובדי כוכבים דמרתח העובד
כוכבים לנגזב א"ע הדודיעו שהפליג
מותר ולא חיישין שמא נגע כיון
שהעובדי כוכבים בזמן הזה אינם בני
ניסוך כך פירש רש"ס מיהו נראה
(א) זה דהיינו דוקא בחביות או
בדדורים שאין להם רק פתח קטן
למעלה אבל גיגית או קנקן וכו' שיש
צ"ווי. ודוקא היין שעל הדולבקי שרי
ללא השולחן מותר ובלא אחר לו הוי מוג' ושותה:
דוקא עובד כיון דחליטן בישראל אבל כסמוך הוי
עובד וגרם ליה כסמוך וכיון דאיכא דפתחי לשום ממנוא:

יצרא ד"ן נסך לא תקיף להו. לנסוכי: כמריסו גיריא. דנסקה
להו לנסוכי: דלהדי ביזנא שרי. אף בשמיה דמירתח ולא נגע:
דהאי גיבא והאי גיבא אסור. אף בהגאה. וכשאין נתפס על כניסתו
נגב עסקין שהיה לו חלק בין דאי נתפס עליו כנגב כוליה שרי.
יצרא ד"ן נסך לא תקיף להו יזונה ישראלית
ועובדי כוכבים מסובין חמרא אסור מ"ט הואיל
והילה עליהו בתרייהו גיריא ההוא ביתא דהוה
יתיב ביה חמרא דישראל על עובד כוכבים
אחדה לרשא באפיה והוה ביועא ברשא
אישתכח עובד כוכבים דקאי בני דני אמר
רבא כ"ל דלהדי ביועא שרי דהאי גיבא
והאי גיבא אסור ההוא חמרא דישראל דהוה
יתיב בביתא דהוה ד"ר ישראל בעליונה
ועובד כוכבים בתחונה שמעו קל תיגרא
נפקי קדים אתא עובד כוכבים אחדה לרשא
באפיה אמר רבא יחמרא שרי מימר אמר
כי היכי דקדים אתאי אגא קדים ואתא ישראל
ויתיב בעליונה וקא חזי לי (א) ההוא אושפזא
דהוה יתיב ביה חמרא דישראל אישתכח
עובד כוכבים דהוה יתיב בי דני (ב) אמר רבא
יאם נתפס עליו כנגב שרי ואי לא אסור
ההוא ביתא דהוה יתיב ביה חמרא אישתכח
עובד כוכבים דהוה קאים בי דני אמר רבא
האי אית ליה לאישתמושי חמרא אסיר ואי
לא חמרא שרי מיתבי נגעל הפונדק או
שאמר לו שמור אסור מאי לאו אע"ג דלית
ליה לאישתמושי לא בראית ליה לאישתמושי
ההוא ישראל ועובד כוכבים דהוה יתיבי וקא
שחו חמרא שמע ישראל קל צלויי בי
כנישתא קם ואול אמר רבא חמרא שרי
מימר אמר השתא מדכר ליה לחמריה והדר
אתי ההוא ישראל ועובד כוכבים דהוה
יתיב בארבא שמע ישראל קל שיפורי
דבי שימשי נפק ואול אמר רבא חמרא
שרי מימר אמר השתא מדכר ליה לחמריה
והדר אתי ואי משום שבתא האמר (ג) (רבא
אמר) לי איסור גירוא כי היינן בארמיותן
ארמיון יהודאי לא מנטרי שבתא דאי
מנטרי שבתא כמה כיס קא משתכחי בשוקא
(ד) (ולא ידענא) דסבירא לן כרבי יצחק ד"רא"ר
יצחק ד"המוצא כ"ס בשבת מוליכוס פרות
פחות מד' אמות ההוא אריא דהוה נהים
במעצרתא שמע עובד כוכבים משא בני
דני אמר רבא חמרא שרי מימר אמר כי
היכי דמשינא אנא אימשא נמי ישראל
אחוריי וקא חזי לי הנהו גבני דסלקי
לפומבדיתא ופתחו חביתא טובא אמר רבא
חמרא שרי (ה) מ"ט (ז"רובא גבני ישראל
נינהו הוה עובדא בנהרדעי ואמר שמואל
חמרא שרי (ב) במאן כרבי אליעזר דאמר ספק
ביאה טהור (ו) דרתנ הנכנס לבקעה בימות
הגשמים וטומאה בשדה פלונית ואמר
הלכתי במקום הלו ואיני יודע אם נכנסתי
לאותה שדה אם לא נכנסתי
לא שאני חתם כיון דאיכא

יצרא ד"ן נסך לא תקיף להו. לנסוכי: כמריסו גיריא. דנסקה
להו לנסוכי: דלהדי ביזנא שרי. אף בשמיה דמירתח ולא נגע:
דהאי גיבא והאי גיבא אסור. אף בהגאה. וכשאין נתפס על כניסתו
נגב עסקין שהיה לו חלק בין דאי נתפס עליו כנגב כוליה שרי.
יצרא ד"ן נסך לא תקיף להו יזונה ישראלית
ועובדי כוכבים מסובין חמרא אסור מ"ט הואיל
והילה עליהו בתרייהו גיריא ההוא ביתא דהוה
יתיב ביה חמרא דישראל על עובד כוכבים
אחדה לרשא באפיה והוה ביועא ברשא
אישתכח עובד כוכבים דקאי בני דני אמר
רבא כ"ל דלהדי ביועא שרי דהאי גיבא
והאי גיבא אסור ההוא חמרא דישראל דהוה
יתיב בביתא דהוה ד"ר ישראל בעליונה
ועובד כוכבים בתחונה שמעו קל תיגרא
נפקי קדים אתא עובד כוכבים אחדה לרשא
באפיה אמר רבא יחמרא שרי מימר אמר
כי היכי דקדים אתאי אגא קדים ואתא ישראל
ויתיב בעליונה וקא חזי לי (א) ההוא אושפזא
דהוה יתיב ביה חמרא דישראל אישתכח
עובד כוכבים דהוה יתיב בי דני (ב) אמר רבא
יאם נתפס עליו כנגב שרי ואי לא אסור
ההוא ביתא דהוה יתיב ביה חמרא אישתכח
עובד כוכבים דהוה קאים בי דני אמר רבא
האי אית ליה לאישתמושי חמרא אסיר ואי
לא חמרא שרי מיתבי נגעל הפונדק או
שאמר לו שמור אסור מאי לאו אע"ג דלית
ליה לאישתמושי לא בראית ליה לאישתמושי
ההוא ישראל ועובד כוכבים דהוה יתיבי וקא
שחו חמרא שמע ישראל קל צלויי בי
כנישתא קם ואול אמר רבא חמרא שרי
מימר אמר השתא מדכר ליה לחמריה והדר
אתי ההוא ישראל ועובד כוכבים דהוה
יתיב בארבא שמע ישראל קל שיפורי
דבי שימשי נפק ואול אמר רבא חמרא
שרי מימר אמר השתא מדכר ליה לחמריה
והדר אתי ואי משום שבתא האמר (ג) (רבא
אמר) לי איסור גירוא כי היינן בארמיותן
ארמיון יהודאי לא מנטרי שבתא דאי
מנטרי שבתא כמה כיס קא משתכחי בשוקא
(ד) (ולא ידענא) דסבירא לן כרבי יצחק ד"רא"ר
יצחק ד"המוצא כ"ס בשבת מוליכוס פרות
פחות מד' אמות ההוא אריא דהוה נהים
במעצרתא שמע עובד כוכבים משא בני
דני אמר רבא חמרא שרי מימר אמר כי
היכי דמשינא אנא אימשא נמי ישראל
אחוריי וקא חזי לי הנהו גבני דסלקי
לפומבדיתא ופתחו חביתא טובא אמר רבא
חמרא שרי (ה) מ"ט (ז"רובא גבני ישראל
נינהו הוה עובדא בנהרדעי ואמר שמואל
חמרא שרי (ב) במאן כרבי אליעזר דאמר ספק
ביאה טהור (ו) דרתנ הנכנס לבקעה בימות
הגשמים וטומאה בשדה פלונית ואמר
הלכתי במקום הלו ואיני יודע אם נכנסתי
לאותה שדה אם לא נכנסתי
לא שאני חתם כיון דאיכא

כיון דהוא קל הוא ליגע בזה
כלא הודיעו שמפליג דמ"י (ז) אי נמי שאפי' על השולחן
דוקא עובד כיון דחליטן בישראל אבל כסמוך הוי
עובד וגרם ליה כסמוך וכיון דאיכא דפתחי לשום ממנוא:
כיון דהוא קל הוא ליגע בזה
כלא הודיעו שמפליג דמ"י (ז) אי נמי שאפי' על השולחן
דוקא עובד כיון דחליטן בישראל אבל כסמוך הוי
עובד וגרם ליה כסמוך וכיון דאיכא דפתחי לשום ממנוא:
כיון דהוא קל הוא ליגע בזה
כלא הודיעו שמפליג דמ"י (ז) אי נמי שאפי' על השולחן
דוקא עובד כיון דחליטן בישראל אבל כסמוך הוי
עובד וגרם ליה כסמוך וכיון דאיכא דפתחי לשום ממנוא:
כיון דהוא קל הוא ליגע בזה
כלא הודיעו שמפליג דמ"י (ז) אי נמי שאפי' על השולחן
דוקא עובד כיון דחליטן בישראל אבל כסמוך הוי
עובד וגרם ליה כסמוך וכיון דאיכא דפתחי לשום ממנוא:

ההיא